

# Selvitys ja lausunto oikeuskanslerinvirastolle kantelun johdosta: Loviisan kaupungin ja sen viranhaltijoiden menettelyä koskeva kantelu

KH 15.06.2026  
1007/11.03.05/2025

Valmistelija

Kaupunginjohtaja Tomas Björkroth

Henkilöstöpäällikkö Thomas Grönholm

Apulaisoikeuskanslerin sijainen on pyytänyt Loviisan kaupungilta selvitystä tehdyn kantelun johdosta. Kantelija arvostelee kantelusta tarkemmin ilmenevin tavoin Loviisan kaupungin ympäristöpäällikön menettelyä, kun hän on jättänyt kirjaamatta diaariin suullisesti puhelimitse esitetyn selvityksen. Kantelun mukaan kantelijan kotirauhan piiriin kuuluvia puita on käyty kuvaamassa ilman ennakoilmoitusta. Lisäksi kantelija arvostelee sitä, että ympäristöpäällikkö on antanut päätöksen tietopyyntöön muutoksenhakuohjauksineen lähes viiden kuukauden kuluttua pyynnön esittämisestä. Kantelijan näkemyksen mukaan kaupunginhallituksen päätökseen 9.2.2026 liittyvässä kuulemisessa on tapahtunut menettelyvirhe, kun hänelle ei ole varattu tilaisuutta antaa vastinetta ennen asian ratkaisemista. Lisäksi kantelijan näkemyksen mukaan ympäristöpäällikkö on ollut esteellinen lautakunnan esittelijänä ennakoasenteensa perusteella lautakunnan käsitellessä luonnonsuojelulain mukaista rauhoittamisasiaa.

Oheismateriaali:

- Kantelukirjoitus liitteineen (sisältää henkilötietoja, ei julkaista yleisessä tietoverkossa)
- Ympäristöpäällikön antama henkilökohtainen selvitys (sisältää henkilötietoja, ei julkaista yleisessä tietoverkossa)
- Selvitys- ja lausuntopyyntö 30.4.2026 (sisältää henkilötietoja, ei julkaista yleisessä tietoverkossa)

Liite:

- Ote kaupunginhallituksen pöytäkirjasta 9.2.2026, § 39

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Tomas Björkroth

Ehdotus

Oikeuskanslerinvirastolle ehdotetaan annettavan seuraava lausunto ja selvitys tehdyn kantelun johdosta:

Loviisan kaupungin tiedossa ei ole, että samaa asiaa koskevia muita prosesseja olisi vireillä.

Kantelun kohdat 1–5

Kantelija on Loviisan kaupungille lähettämällään, 28.10.2025 päivätyllä hallintokantelulla pyytänyt Loviisan kaupunginhallitukselta, että se tutkii ympäristöpäällikköä ja ympäristönsuojelua koskien:

1. tietopyyntöjen vastaamattomuutta ja tietojen kirjaamattomuutta
2. aiempaa tietojen kirjaamattomuutta
3. ympäristönsuojelun valvontatoimia ennalta ilmoittamattoman veden katkaisun vuoksi

#### 4. ympäristöpäällikön esteellisyyttä.

Kantelija on oikeuskanslerinvirastoon 12.3.2026 tekemässään kantelussa ja sen kohdissa 1–5 pitkälti toistanut Loviisan kaupunginhallitukselle 28.10.2025 tehdyssä kantelussa esitetyjä huomioita ympäristöpäällikön ja ympäristönsuojelun toiminnasta.

Loviisan kaupunginhallitus on kokouksessaan 9.2.2026, § 39, päättänyt antaa kantelijalle valmistelutekstissä ehdotetun vastauksen. Kaupunginhallitus katsoo, että kantelijalle on 9.2.2026, § 39, annetun vastauksen myötä jo pitkälti vastattu koskien niitä seikkoja, joihin kantelija on oikeuskanslerinvirastolle nyt tekemässään kantelun kohdissa 1–5 vedonnut. Vastauksena oikeuskanslerinvirastolle kantelun kohtien 1–5 osalta kaupunginhallitus siis viittaa ympäristöpäällikön antamaan henkilökohtaiseen selvitykseen sekä aikaisempaan päätökseensä 9.2.2026, § 39 ja erityisesti sen valmistelutekstin seuraaviin kohtiin:

- Kohta 1, tietopyyntöön vastaamattomuus ja tietojen kirjaamattomuus
- Kohta 2, aiempi kirjaamattomuus.

Lausunnossa kanteluun oikeuskanslerinvirastolle liitetäänkin ote kaupunginhallituksen päätöksestä 9.2.2026, § 39.

#### Kantelun kohta 6 – Kantelijan kuuleminen

Koskien kantelijan kaupunginhallitukselle 28.10.2025 tekemää kantelua kantelija arvostelee Loviisan kaupungin hallintojohtajan menettelyä sen osalta, ettei hallintojohtaja ole toimittanut ympäristöpäällikön asiassa 28.1.2026 antamaa vastinetta kantelijalle sekä varannut kantelijalle vielä mahdollisuutta lausua asiassa ympäristöpäällikön vastineen johdosta. Kantelija katsoo, ettei hänen pyyntöään vastaamisesta ole otettu huomioon eikä sitä ole kuultu. Näkemyksensä tueksi hän viittaa perustuslain (731/1999) 21. §:ään (oikeusturva) ja hallintolain (434/2003) 34. §:ään (asianosaisen kuuleminen). Lisäksi kantelija viittaa hallintolain 31. §:ään, jonka nojalla viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä. Selvittämiseen liittyy kantelijan mukaan asianosaisen kuuleminen perusoikeutena kaikista asiassa esitetyistä seikoista.

Hallintolain 34. §:n mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Asian saa ratkaista asianosaista kuulematta, jos:

- 1) vaatimus jätetään tutkimatta tai hylätään heti perusteettomana
- 2) asia koskee palvelussuhteeseen tai vapaaehtoiseen koulutukseen ottamista
- 3) asia koskee hakijan ominaisuuksien arviointiin perustuvan edun myöntämistä
- 4) kuuleminen saattaa vaarantaa päätöksen tarkoituksen toteutumisen tai kuulemisesta aiheutuva asian käsittelyn viivästyminen aiheuttaa huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle, yleiselle turvallisuudelle taikka ympäristölle

5) hyväksytään vaatimus, joka ei koske toista asianosaista tai kuuleminen on muusta syystä ilmeisen tarpeetonta.

Hallintolain valmisteluaineistossa (HE 72/2002, yksityiskohtaiset perustelut) todetaan, että hallintokantelu eroaa perinteisestä hallintoasian käsittelystä myös siinä, ettei kanteluasiassa päätetä kenenkään oikeudesta, edusta tai velvollisuudesta. Kantelijan ja kantelun kohteen oikeusturva on kuitenkin otettava huomioon sekä kantelua käsiteltäessä että ratkaisusta tiedotettaessa. Lisäksi lainvalmistelutöissä on todettu, että hallintokantelu ei yleensä koske suoranaisesti kantelun tekijää. Kantelijan asema korostuu kuitenkin tilanteissa, joissa on kysymys kantelijan omasta asiasta eikä säännönmukaista muutoksenhakumahdollisuutta ole. Nämä ovat tyypillisiä erityisesti tosiasiallisessa hallintotoiminnassa, kuten terveydenhuollossa. Vaikka kantelija ei ole kanteluasiassa asianosaisena tai vastapuolena, oikeusturvasyistä saattaa olla tarpeen, että myös kantelijalle varataan tilaisuus vastineen esittämiseen.

Kaupunginhallitus ei edellä hallintokantelun asianosaisia koskevan lainvalmisteluaineiston toteamalla tavalla näe edellytyksiä sille, että hallintojohtajan olisi tullut varata kantelijalle mahdollisuus antaa vastineensa ympäristöpäällikön 28.1.2026 antamaan vastaukseen liittyen, koska kantelijaa ei voida pitää asiassa hallintolain 34. §:n mukaisesti asianosaisena eivätkä oikeusturvasyyt ole vaatineet, että kantelijaa olisi tullut hallintojohtajan toimesta kuulla asiassa. Kaupunginhallitus toteaaakin, että asian käsittely kaupungin hallinnossa on toteutunut hallintolain 31. §:n mukaisesti eli asiassa on huolehdittu asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä. Lisäksi todetaan, että asia, johon kantelijan 28.10.2025 tekemä hallintokantelu suurelta osin liittyy, on lainvoimaisesti ratkaistu Helsingin hallinto-oikeuden 25.9.2025 antamalla päätöksellä 6014/2025. Korkein hallinto-oikeus on 7.1.2026 antamallaan päätöksellä 10/2026 hylännyt kantelijan valituslupahakemuksen asiassa.

Kantelun kohdat 7 ja 8 – ympäristöpäällikön toiminta ja esteellisyys

Vastauksenaan oikeuskanslerinvirastolle kantelun kohtien 7 ja 8 osalta kaupunginhallitus viittaa ympäristöpäällikön antamaan henkilökohtaiseen selvitykseen häntä koskevista esteellisyysväitteistä, joka on pyydetty ympäristöpäälliköltä oikeuskanslerinviraston kantelun johdosta. Ympäristöpäällikön antama selvitys oheistetaankin lausunnon liitteeksi.

Kaupunginhallitus antaa tehdyn kantelun johdosta yllä olevan lausunnon ja selvityksen liitteineen oikeuskanslerinvirastolle.

Päätös